

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

04.10.2017 № 04-1763

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Парубію А.В.

Щодо аудиту управління
об'єктами державної власності
у електроенергетичному комплексі

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності управління Міністерством енергетики та вугільної промисловості України (далі – Міненерговугілля) об'єктами державної власності у електроенергетичному комплексі.

Встановлено, що **Міненерговугіллям** у 2015–2016 роках та I півріччі 2017 року **не забезпечено належним чином ефективного управління об'єктами державної власності у електроенергетичному комплексі.**

Із сорока шести державних підприємств, установ, організацій і об'єднань, що належали до сфери управління Міненерговугілля, та господарських товариств, щодо яких Міненерговугілля здійснювало управління корпоративними правами держави, на час аудиту господарську діяльність здійснювали менше половини. При цьому частина підприємств саме для електроенергетичного комплексу свою значущість вже втратила. Двадцять два підприємства перебувають у стані банкрутства, санації чи припинення діяльності. У більшості випадків цей стан триває декілька років.

Стратегічні плани розвитку Міненерговугілля затвердило лише двом підприємствам – ДП «НЕК «Укренерго» та ПАТ «Укргідроенерго». Решта працюючих суб'єктів господарювання електроенергетичного комплексу здійснювали свою діяльність за відсутності таких планів. Тобто, **орієнтири розвитку для них Міненерговугіллям не визначалися, відповідно, штучно знижувалася ефективність їх фінансово-господарської діяльності.**

Також не забезпечено якісного добору кандидатур на посади керівників підприємств електроенергетичного комплексу, які б на стабільній основі могли ними ефективно управляти. Як наслідок, управління більшістю підприємств здійснюють виконувачі обов'язків керівників підприємств.

Чинне законодавство достатньою мірою визначає правові основи господарської діяльності, повноваження уповноважених державних органів управління і суб'єктів управління тощо. Проте у сфері електроенергетики, на виконання зобов'язань України перед Європейським Союзом, законодавство змінювалося.

У той же час, **забезпечення програмних питань розвитку паливно-енергетичного комплексу, зокрема в електроенергетичній галузі, було недостатнім. Значну кількість програмних документів, необхідність затвердження яких була визначена чинною на час аудиту Енергетичною стратегією України на період до 2030 року, затверджено не було.** Такий стан справ негативно позначався на діяльності підприємств електроенергетичного комплексу.

Фінансово-економічний стан більшості працюючих підприємств є нестабільним, а **визначені фінансовими планами (далі – фінплан) показники їх роботи у повному обсязі не досягаються.**

Діяльність Кабінету Міністрів України та Міненерговугілля щодо затвердження фінпланів підприємствам електроенергетичної галузі була недостатньо ефективною і здійснювалася з порушенням термінів, визначених статтею 75 Господарського кодексу України. Так, фінплан ДП «НЕК «Укренерго» на 2015 рік Урядом не затверджувався взагалі, на 2016 рік затверджений із загальним перевищенням законодавчо встановлених термінів на 271 день, на 2017 рік – на 221 день.

Затримка із затвердженням фінпланів негативно позначалася на діяльності підприємств електроенергетичної галузі, оскільки унеможливлювала здійснення ними капітальних витрат. У періоді, що перевірявся, **окремими підприємствами були допущені перевитрати за плановими показниками фінпланів та здійснені незаплановані витрати.** Здійснювалися витрати до затвердження фінпланів. Усього підприємствами електроенергетичного комплексу з порушенням вимог статті 75 Господарського кодексу України, в частині обов'язку додержання основного планового документа – фінплану, використано 2272,4 млн гривень.

Міненерговугілля не забезпечило ефективної та результативної діяльності щодо розпорядження державним майном, що належить до сфери його управління. Відповідна комісія несвоєчасно розглядала документи та приймала рішення щодо списання об'єктів державної власності.

Як засвідчили результати аудиту, **показники діяльності основного підприємства електроенергетичного комплексу сфери управління Міненерговугілля – ДП «НЕК «Укренерго», є стабільними.** У 2015–2016 роках та I півріччі 2017 року підприємство отримувало прибуток. У той же час, збільшило обсяги кредиторської і дебіторської заборгованостей. При цьому, якщо кредиторська заборгованість зросла на 16 відс. і станом на 30.06.2017 становила 1086 млн грн, то **дебіторська зросла в 4 рази – до 1954,4 млн гривень.** Підвищення обсягів дебіторської заборгованості обмежувало обсяги обігових коштів підприємства,

ускладнювало його фінансово-економічний стан та потребувало залучення сторонніх фінансових ресурсів.

При тому, що за 2015–2016 роки та I півріччя 2017 року встановлений Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг, тариф за передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, включаючи плату за централізоване диспетчерське управління ОЕС України для ДП «НЕК «Укренерго», збільшився у **2,5 рази** – до 6,933 коп./кВт*год, **фактичний рівень капітальних інвестицій ДП «НЕК «Укренерго» становив лише 58,3 відс. запланованого рівня.** Тобто, підприємством щорічно не виконувалися заходи капітального будівництва в обсягах, передбачених інвестиційними програмами, що призводило до продовження термінів будівництва об'єктів.

У 2015–2016 роках та I півріччі 2017 року підприємством не забезпечено належного збереження державного майна. Прямі матеріальні збитки від крадіжок майна підприємства становили 22 млн грн, а **загальні матеріальні збитки – 47,4 млн гривень.** Залучення для охорони майна приватних охоронних структур виявилось неефективним.

Протягом 2015–2016 років та I півріччя 2017 року підприємством **невчасно проводяться заходи з реконструкції та технічного переоснащення окремих об'єктів енергосистеми.** Оновлення технологічно необхідних елементів ОЕС України відбувається повільно.

ДП «НЕК «Укренерго» **не було забезпечено належного та своєчасного оновлення** відокремленим підрозділом «Північна ЕС» **основних засобів та обладнання.** Спостерігається постійне накопичення на складах запасів, матеріалів і комплектуючих, які тривалий період не використовуються та не є аварійно-ремонтним запасом. **Залишок таких основних засобів станом на 01.06.2017 становив 363,7 млн гривень.**

ДП «НЕК «Укренерго» **не організовано належного контролю за управлінням об'єктами державної власності та забезпеченням збереження державного майна.** Як наслідок, державне майно вартістю 6,8 млн грн, передане ДП «НЕК «Укренерго» Консорціуму «Південна Енергетична Компанія» в спільну діяльність у 2007 році, **фактично втрачено.**

Міненерговугілля несвочасно, не в повному обсязі та з помилками надавало Мінекономрозвитку інформацію про діяльність підприємств електроенергетичного комплексу, що унеможливило реальне оцінювання ефективності управління підприємствами галузі.

Рекомендуємо Верховній Раді України розглянути інформацію про результати аудиту на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

З повагою

Т. в. п. Голови

О. С. Яременко